

Nr 95

DJURSKYDDSLAG

för landskapet Åland

Föredragen för Republikens President den 10 juli 1998

Utfärdad i Mariehamn den 29 september 1998

I enlighet med lagtingets beslut¹⁾ stadgas:

**1 kap.
Inledande bestämmelser**

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att säkerställa att djur skyddas mot lidande samt att främja djurs välbefinnande.

2 §

Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om hur djur skall behandlas och hanteras. Lagen är tillämplig på alla djur.

Vid tillämpningen skall dessutom iakttas vad som bestäms särskilt om avel, artificiell reproduktion av djur, jakt, fiske, naturvård och hälsovård samt vad som bestäms om genteknik i rikslagstiftningen.

3 §

Grundläggande principer

Djur skall behandlas väl och skyddas mot onödigt lidande och sjukdom. Djurens hälsa skall främjas och hänsyn skall tas till djurens fysiologiska och beteendemässiga behov. Djuren skall dessutom ges möjlighet till naturligt beteende.

Det är förbjudet att utsätta djur för onödigt lidande. Med onödigt lidande avses lidande som inte står i proportion till den nytta som erhålls. Med nytta avses endast nytta för dju-

ret i fråga eller en godtagbar samhällelig nytta.

Djur får inte utsättas för sjukdom förutom vid försöksdjursverksamhet som bedrivs med landskapsstyrelsens tillstånd.

4 §

Uppsiktsskyldighet

Vårdnadshavare och andra som har uppsikt över barn som inte har fyllt 15 år ansvarar för att barnet inte behandlar djur på ett sätt som strider mot denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

**2 kap.
Djurhållning**

5 §

Utrymmen för djur

Utrymmen där djur hålls skall ge djuren tillräckligt utrymme, ljus och skydd samt hållas rena och i övrigt vara anpassade till djurartens behov. Det är förbjudet att hålla djur på ett sätt som utsätter dem för onödigt lidande.

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om utrymmen för djurhållning.

6 §

Tillsyn och skötsel av djur

Djur skall ges tillräckligt med lämplig föda, vätska och skötsel samt ges tillräcklig tillsyn. Djur som är i människans vård får inte överges. Djur som insjuknat skall ges ändamålsenlig vård.

¹⁾ Ls framst. nr 3/1997–98
Smu bet. nr 5/1997–98

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om de krav som ställs på tillsynen och skötseln av djur.

7 §

Behandling av djur

Det är förbjudet att överanstränga djur, att dressera dem oskäligt strängt och att behandla dem alltför hårdhänt. Djur får inte hållas bundna på ett sådant sätt att de utsätts för onödigt lidande. Djur skall ges tillräcklig rörelsefrihet och möjlighet till vila.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om sådan behandling av djur som är förbjuden.

8 §

Operativa ingrepp m.m.

Det är förbjudet att göra operativa ingrepp på djur såvida det inte är befogat av veterinärmedicinska skäl.

Operativa ingrepp på djur får endast utföras av veterinär. Detsamma gäller för annan behandling i syfte att förebygga, påvisa, lindra eller bota sjukdom eller skada hos ett djur. Om det lidande som behandlingen vällar är obetydligt eller om behandlingen är så brådskande att veterinär inte hinner tillkallas kan den dock utföras även av någon annan än en veterinär.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om undantag från 1 och 2 mom. Undantag får dock inte medges för åtgärder vars syfte är att ändra ett djurs utseende eller att göra det stumt. Landskapsstyrelsen kan förbjuda att djur används vid tävlingar eller förevisas om de har utsatts för operativa ingrepp som är förbjudna enligt denna lag.

9 §

Avel och genteknik

Vid avel skall djurs hälsa och andra djurskyddssynpunkter beaktas.

Sådan avel och användning av avelsmetoder som kan utsätta djur för lidande eller som kan medföra betydande men för djurs hälsa eller välbefinnande är förbjuden. Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om djurskyddskrav vid avel.

Utöver vad som bestäms i 1 mom. är det förbjudet att använda genteknik i syfte att förändra djurproduktionens kvantitet eller kvalitet, om det kan inverka menligt på djurs hälsa eller välbefinnande. I övrigt gäller vad som i rikslagsstiftningen stadgas om genteknik.

10 §

Påverkande av djurs prestationsförmåga

Det är förbjudet att påverka djurs presta-

tionsförmåga på konstgjord väg med läkemedel eller andra motsvarande ämnen eller preparat. Det är också förbjudet att påverka djurs prestationsförmåga genom att använda redskap eller anordningar på ett sådant sätt att djuren utsätts för lidande.

Vid misstanke om att sådana ämnen, preparat, redskap eller anordningar som avses i 1 mom. har använts har en djurskyddsansvarig tjänsteman vid Ålands hälso- och sjukvård rätt att få tillträde till de utrymmen där djuren hålls samt att ta de prov som behövs. Djurens ägare eller innehavare är skyldig att bistå tjänstemannen vid provtagningen och att ge de upplysningar som behövs för tillsynen.

11 §

Ökande av djurs produktionsförmåga

Det är förbjudet att öka djurs produktionsförmåga på konstgjord väg med läkemedel eller andra motsvarande ämnen eller preparat, om det inte kan visas att dessa inte åsamkar men för djurens hälsa eller välbefinnande.

Vid misstanke om att sådana ämnen eller preparat som avses i 1 mom. har använts skall 10 § 2 mom. tillämpas.

12 §

Tvångsmatning av djur

Djur får inte tvångsmatas i gödningssyfte eller för att öka produktionen.

13 §

Redskap, anordningar och ämnen

Redskap, anordningar eller ämnen som är avsedda för djur och som uppenbart kan utsätta djuren för onödigt lidande får inte införas till landskapet, tillverkas, säljas, överlätas eller användas.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om vilka redskap, anordningar och ämnen som skall anses utsätta djur för onödigt lidande.

14 §

Tagande av vilda däggdjur och fåglar ur deras naturliga omgivning

Vilda däggdjur och fåglar får inte tas ur sin naturliga omgivning för att hållas i fångenskap, såvida det inte är fråga om djur som skall hållas i djurgård, om farmuppfofning för att producera kött, ägg eller avelsdjur för kött- eller äggproduktion eller om farmuppfofning i viltvårdssyfte. Vilda däggdjur och fåglar får dock tas om hand för tillfällig sjukvård eller annat godtagbart tillfälligt behov eller för vetenskapligt forskningsarbete med landskapsstyrelsens tillstånd.

Ett djur som tagits om hand tillfälligt skall återföras till sin naturliga omgivning då dess tillstånd möjliggör detta. Om djuret inte kan återföras till sin naturliga omgivning och värden av det inte kan ordnas, skall djuret avlivas.

15 §

Sjuka eller skadade djur

Då ett sjukt eller skadat djur överläts skall mottagaren underrättas om sjukdomen eller skadan.

Den som påträffar ett husdjur eller annat djur som är i människans vård och som är sjukt, skadat eller annars i hjälplöst tillstånd skall själv hjälpa djuret eller göra anmälan därom till djurets ägare eller skötare eller till polisen eller till djurskyddsansvarig tjänsteman vid Ålands hälso- och sjukvård.

Är det oskäligt svårt att göra en anmälan som avses i 2 mom. och är djuret i sådant tillstånd att det är uppenbart grymt att hålla det vid liv, får det avlivas. Om detta skall utan dröjsmål göras en anmälan som avses i 2 mom.

Vilda djur som är sjuka, skadade eller annars i hjälplöst tillstånd bör hjälpas. Är djuret i sådant tillstånd att det är uppenbart grymt att hålla det vid liv, får djuret avlivas. Om avlivning av vilda däggdjur och fåglar som är sjuka, skadade eller annars i hjälplöst tillstånd gäller vad som stadgas i jaktlagen för landskapet Åland (31/85).

16 §

Tillvaratagna djur

Polisen skall ordna förvaring och tillfällig skötsel av herrelösa hundar, katter och andra husdjur som tillvaratagits. Sådant förvaring och tillfällig skötsel skall ske i samråd med en djurskyddsansvarig tjänsteman vid Ålands hälso- och sjukvård.

Tillvarataget husdjur skall förvaras minst 15 dagar, varefter djuret kan säljas, överlätas på annat sätt eller avlivas. Beslut om försäljning, överlåtelse och avlivning fattas av djurskyddsansvarig tjänsteman vid Ålands hälso- och sjukvård, som också verkställer en eventuell avlivning.

Djurägaren eller -innehavaren är skyldig att ersätta kostnaderna för förvaring, skötsel och eventuell avlivning av djur som tillvaratagits.

17 §

Djurtävlingar

Djur får inte användas i rollen som tävlande i tävlingsverksamhet på ett sådant sätt att de utsätts för lidande. Om det finns risk för att djur

vid en tävling kan utsättas för lidande, skall arrangören på egen bekostnad kalla en veterinär till tävlingen. Veterinären skall övervaka att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser följs vid tävlingen. Landskapsstyrelsen kan vid behov bestämma att en veterinär skall kallas till en tävling på arrangörens bekostnad.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om att viss tävlingsverksamhet alltid skall övervakas av veterinär såsom avses i 1 mom.

18 §

Övervakning av djurtävlingar

En veterinär som kallats till en tävling skall förbjuda användningen av ett djur i tävlingen om det finns grundad anledning att misstänka att djuret används i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Om djurets ägare eller innehavare inte följer av veterinären meddelat förbud är tävlingsarrangören skyldig att förhindra att djuret deltar i tävlingen. Tävlingsarrangören kan i detta syfte avbryta tävlingen eller omhänderta djuret under den tid tävlingen pågår. Polisen skall vid behov ge tävlingsarrangören handräckning för verkställande av förbudet.

19 §

Andra tillställningar där djur testas

Med djurtävlingar likställs vid tillämpningen av 17 och 18 §§ tillställningar där djurs avelsvärde, bruksvärde eller andra egenskaper testas på ett sätt som kan utsätta djur för lidande.

20 §

Fotografering, filminspelning samt förevisning av djur

Djur får inte användas vid fotografering, filminspelning, föreställning eller annan förevisning som anordnas för allmänheten på ett sådant sätt att de utsätts för lidande.

Utan hinder av bestämmelserna i 1 mom. kan landskapsstyrelsen på ansökan bevilja tillstånd att använda djur vid fotografering eller filminspelning om det finns särskilda skäl därtill och djuret endast kan utsättas för lindrigt lidande. Till sådant tillstånd kan fogas villkor som behövs med avseende på djurskyddet. Om villkoren inte iakttas kan tillståndet återkallas.

Närmare bestämmelser om fotografering och filminspelning som sker i vetenskapligt forskningssyfte eller därmed förknippat undervisningssyfte utfärdas vid behov med stöd av 41§.

21 §

Överlåtelse av djur som pris

Det är förbjudet att överlåta djur som pris vid lotterier och tävlingar. Landskapsstyrelsen kan dock på ansökan bevilja tillstånd att överlåta djur som pris om det finns särskilda skäl därtill.

22 §

Rörlig handel

Det är förbjudet att idka rörlig handel med djur.

3 kap.**Djurtransporter**

23 §

Allmänna principer

Transport av djur skall ske på ett sådant sätt att djuren inte utsätts för onödigt lidande. Under transporten skall djuren skyddas mot skada och sjukdom. Djur som är i sådant tillstånd att transporten kan utsätta dem för onödigt lidande får inte transporteras.

24 §

Behandling av djur vid transport

Vid transport, inberäknat lastning och avlastning, skall djur behandlas lugnt och de får inte skrämmas eller hetsas upp. Djurens naturliga beteende, såsom flockinstinkten, skall i största möjliga utsträckning utnyttjas vid lastning och avlastning.

Djur skall stå under tillräcklig tillsyn under transport och deras välbefinnande skall tillgodoses. Djur skall ges vätska, lämplig föda och vila med lämpliga intervaller med beaktande av den djurart som transporteras, djurens ålder, transportmedlet, transportförhållandena och transporttiden samt andra faktorer som inverkar på djurens behov av vätska, föda och vila under transporten. Vid behov skall djur mjölkas under transporten.

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om behandling av djur vid transport samt om den utrustning som används vid lastning och avlastning.

25 §

Djur som blir sjuka eller skadas under transport

Djur som blir sjuka eller skadas under transport skall ges hjälp så snart som möjligt. Vid behov skall de transporteras för erforderlig vård eller avlivas på ett sätt som inte utsätter dem för onödigt lidande.

26 §

Transportmedel

Transportmedel för djur skall vara trygga och rymningssäkra och de får inte vara så beskaffade att de utsätter djuren för onödigt lidande under transport. Transportmedel för djur skall dessutom vara tillräckligt rymliga och ha tillräcklig ventilation. De djur som finns i transportmedlet skall kunna kontrolleras och vid behov skötas utan svårighet.

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om de krav som transportmedel för djur skall uppfylla.

27 §

Dokument

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om de dokument som skall åtfölja djurtransporter.

28 §

Särskilda villkor för transporter

Genom landskapsförordning utfärdas närmare bestämmelser om sådana villkor för transport av djur som behövs för att uppfylla landskapets internationella förpliktelser.

4 kap.**Avlivning och slakt**

29 §

Avlivning av djur

Avlivning av djur skall ske så snabbt och smärtfritt som möjligt.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om avlivning av djur.

30 §

Slakterier och slaktplatser

Slakterier och slaktplatser skall vara konstruerade och utrustade så att verksamheten vid dem inte utsätter djur för onödigt lidande. Tillräckliga och ändamålsenliga utrymmen skall finnas för förvaring av djur som inte slaktas omedelbart efter ankomsten till anläggningen. Dessutom skall det finnas ändamålsenliga utrymmen för slakt och blodavtappning av djur som är sjuka eller skadade.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om de krav som ställs på slakterier och slaktplatser i djurskyddshänsesende.

31 §

Behandling av djur som skall slaktas

Djur som hålls vid slakterier eller slaktplat-

ser i väntan på slakt skall ges lämplig skötsel och tillräcklig tillsyn.

Vid förflyttning av djur inom slakteriområde skall djuren behandlas lugnt och de får inte skrämmas eller hetsas upp. Djurens naturliga beteende, såsom flockinstinkten, skall i största möjliga utsträckning utnyttjas vid förflyttning.

Djur får inte i väntan på slakt hållas i det rum eller på den plats där slakten utförs.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om behandling av djur som skall slaktas.

32 §

Slakt och därtill hörande åtgärder

Djur får inte utsättas för onödigt lidande i samband med slakt. Vid slakt skall djur avlivas eller bedövas innan blodet tappas av. Inga andra åtgärder än bedövning och blodavtappning får vidtas innan djuret är dött.

Person som utför slakt och därtill hörande åtgärder samt sköter och hanterar djur som skall slaktas skall ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för att vidta åtgärderna på ett vederbörligt sätt.

Genom landskapsförordning kan närmare bestämmelser utfärdas om de krav som ställs på personer som avses i 2 mom. samt om särskilda djurskyddskrav i samband med slakt.

5 kap.

Anmälnings- och tillståndspliktig verksamhet

33 §

Farmuppfödning av vilda djur i produktionssyfte

Endast de arter av vilda djur som anges i landskapsförordning får uppfodas i farm för att producera ägg, kött eller avelsdjur för ägg- eller köttproduktion.

Innan farmuppfödning av vilda djur i syfte att producera ägg, kött eller avelsdjur för ägg- eller köttproduktion inleds skall verksamhetsidkaren i god tid göra en skriftlig anmälan till landskapsstyrelsen. Skriftlig anmälan skall också göras innan sådan verksamhet avslutas eller förändras väsentligt.

34 §

Farmuppfödning av vilda djur i viltvårdssyfte

Innan farmuppfödning av vilda djur i viltvårdssyfte inleds, avslutas eller förändras väsentligt skall verksamhetsidkaren i god tid göra en skriftlig anmälan till landskapsstyrelsen.

35 §

Hållande av husdjur yrkesmässigt eller i större omfattning

Den som yrkesmässigt eller i större omfattning ämnar saluföra, förmedla, hyra ut, föda upp, träna eller dressera andra husdjur än nyttodjur skall i god tid innan verksamheten inleds göra en skriftlig anmälan till landskapsstyrelsen. Skyldighet att göra skriftlig anmälan gäller också den som yrkesmässigt eller i större omfattning ämnar ta om hand sådana djur för förvaring eller vård samt den som ämnar meddela undervisning i användning av sådana djur. Verksamhet som varaktigt omfattar fler än fem djur samtidigt anses ske i större omfattning. Skriftlig anmälan skall också göras innan ovan avsedd verksamhet avslutas eller förändras väsentligt.

36 §

Granskning av anmälan

Landskapsstyrelsen kan, efter att ha granskat en anmälan som avses i 33, 34 eller 35 §, meddela verksamhetsidkaren föreskrifter som är påkallade av djurskyddsskäl. Om verksamheten inte uppfyller de krav som ställs i denna lag eller i föreskrifter som utfärdats med stöd av den och om verksamhetsidkaren inte avhjälpes bristfälligheter i verksamheten inom utsatt tid, kan landskapsstyrelsen besluta att verksamheten skall upphöra. Innan beslutet fattas skall verksamhetsidkaren beredas möjlighet att yttra sig.

37 §

Förteckning

Den som bedriver verksamhet som avses i 33, 34 eller 35 § skall upprätthålla en förteckning enligt landskapsstyrelsens anvisningar över de djur som verksamheten omfattar. Förteckningen skall på begäran uppvisas för tillsynsmyndigheten.

38 §

Förevisning av djur för allmänheten

Förevisning av vilda djur för allmänheten, användning av djur vid cirkus eller därmed jämförbar föreställning samt ambulerande djurutställning får endast ske med landskapsstyrelsens tillstånd. Tillstånd beviljas inte beträffande sådana djurarter som uppenbart utsätts för lidande genom verksamheten i fråga. Tillstånd får beviljas endast i de fall där det står klart att djuren hålls under djurskyddsmässigt godtagbara förhållanden och behandlas på ett från djurskyddssynpunkt godtagbart sätt.

39 §

Transport av djur i förvärvssyfte

Transport av djur samt uthyrning eller annan överlåtelse av transportmedel för djur i förvärvssyfte får ske endast med landskapsstyrelsens tillstånd.

För att tillstånd skall beviljas krävs att sökanden har tillgång till transportmedel som är lämpligt för djurtransporter samt att sökanden eller en person som är anställd hos sökanden har erforderlig utbildning eller motsvarande praktisk erfarenhet av transport av djur samt hantering och skötsel av dem i samband med transporten. Kravet på utbildning eller erfarenhet behöves dock inte uppfyllas om verksamhetsidkaren endast avser att hyra ut eller överlåta transportmedel utan att själv transportera djur.

Den som har beviljats tillstånd enligt denna paragraf skall utan dröjsmål underrätta landskapsstyrelsen om förändringar som sker i fråga om transportmedlen, de personer som ansvarar för transporterna eller andra förutsättningar för tillståndet.

40 §

Register över djurtransportörer

Landskapsstyrelsen för ett register över de djurtransportörer som beviljats tillstånd enligt 39 §. Sådana uppgifter som behövs med tanke på tillsynen över djurtransporterna skall införas i registret. Verksamhetsidkaren är skyldig att tillhandahålla de uppgifter som krävs för registret. Tillsynsmyndigheterna har rätt att i tillsynssyfte använda registret över djurtransportörer. I övrigt tillämpas vid utlämnandet av uppgifter ur registret landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet (72/77) och vad som bestämts med stöd av den.

41 §

Försöksdjursverksamhet

Försöksdjursverksamhet som hänförs till ryggradsdjur får bedrivas endast med landskapsstyrelsens tillstånd. Med försöksdjursverksamhet avses djurhållning för djurförsök samt utförande av olika experiment, test och undersökningar med försöksdjur eller med utnyttjande av försöksdjur.

För att tillstånd skall beviljas krävs att sökanden, eller person som är anställd hos sökanden, har erforderlig utbildning och kan anses lämplig att bedriva verksamheten samt att anläggningarna där verksamheten skall bedrivas är lämpliga från djurskyddssynpunkt.

Vid beviljande av tillstånd till djurhållning för djurförsök skall behovet av försöksdjur särskilt beaktas. Tillstånd till annan försöks-

djursverksamhet än djurhållning för djurförsök får beviljas endast om verksamhetens betydelse kan anses uppväga det lidande djuren utsätts för. Tillstånd får inte beviljas om det är möjligt att få likvärdig kunskap genom att använda andra metoder.

Genom landskapsförordning utfärdas vid behov närmare bestämmelser om djurskydds-krav vid bedrivande av försöksdjursverksamhet.

42 §

Tillståndsvillkor och återkallande av tillstånd

Tillstånd som beviljas enligt 38, 39 eller 41 § kan förenas med villkor som är påkallade av djurskyddsskäl. Landskapsstyrelsen kan återkalla ett tillstånd om den som beviljats tillståndet inte iakttar denna lag eller de bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Tillståndet kan även återkallas om tillståndsvillkoren inte iakttas eller om verksamheten inte längre motsvarar förutsättningarna för beviljande av tillstånd.

43 §

Blanketter

Skriftliga anmälningar och ansökningar om tillstånd som avses i denna lag skall göras på blanketter som fastställts av landskapsstyrelsen.

6 kap.**Förvaltning och tillsyn**

44 §

Myndigheter

Förvaltningen av djurskyddet i landskapet handhas av landskapsstyrelsen som också leder den allmänna tillsynen över denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Övriga tillsynsmyndigheter enligt denna lag är Ålands hälso- och sjukvård samt polisen. Beträffande gränsveterinärens uppgifter inom gränsbevakningen gäller vad som bestäms i rikslagstiftningen.

45 §

Djurskyddsövervakare

Landskapsstyrelsen kan på villkor som den föreskriver bevilja en person med erforderlig utbildning eller erfarenhet rätt att i egenskap av djurskyddsövervakare verkställa inspektioner som avses i 46 § 1 mom. Djurskyddsövervakaren skall ha en försäkring för eventuella skador som uppstår vid inspektionerna.

Landskapsstyrelsen kan återkalla rätten att verkställa inspektioner om djurskyddsöverva-

karen inte följer de fastställda villkoren. Rätten kan också återkallas av annan grundad anledning.

46 § *Inspektion*

Om det finns anledning att misstänka att djur sköts, behandlas, används eller transporteras i strid med denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, har tillsynsmyndighet och djurskyddsövervakare rätt att utföra inspektion.

Landskapsstyrelsen får utföra inspektion vid djurtävlingar, tillställningar som avses i 17 §, förevisningar av vilda djur för allmänheten, cirkusar och därmed jämförbara föreställningar, ambulerande djurutställningar samt på platser där försöksdjursverksamhet eller verksamhet som avses i 33, 34 eller 35 § bedrivs oavsett misstanke om överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Inom slakteri- eller slaktplatsområde har dessutom den som fungerar som besiktningsveterinär rätt att inspektera djurtransporter samt utrymmen där djur hålls oavsett misstanke om överträdelse av denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Den som utför inspektion har rätt att få tillträde till de utrymmen där djuren hålls och att utan ersättning ta de prov som behövs för inspektionen. Vid inspektion kan djuren, utrymmen där de hålls, transportmedel samt föda, dryck, utrustning och redskap för djuren inspekteras.

47 § *Råd*

Den som utför inspektion skall genom råd till djurägaren eller -innehavaren främja djurens välbefinnande samt verka för att avhjälpa lindriga missförhållanden i djurskyddshänseende.

På ett slakteri- eller slaktplatsområde skall råd som avses i 1 mom. ges till den som bär ansvaret för att missförhållandena har uppkommit.

48 § *Anmälan*

Om Ålands hälso- och sjukvård, polisen eller djurskyddsövervakaren vid en inspektion finner att denna lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den överträtts, skall detta anmälas till landskapsstyrelsen som vid behov vidtar åtgärder enligt 49 och 50 §§.

49 § *Förbud och föreskrifter*

Om det konstateras att denna lag eller be-

stämmelser som utfärdats med stöd av den har överträtts får landskapsstyrelsen meddela djurägaren eller -innehavaren de förbud och föreskrifter som behövs för att förhindra att det lagstridiga förfarandet fortsätter eller upprepas. Vid meddelande av förbud och föreskrifter får djurägaren eller -innehavaren även åläggas att fullgöra sina skyldigheter inom utsatt tid.

50 § *Vite och hot om tvångsutförande*

Landskapsstyrelsen kan förena ett förbud eller ett åläggande som meddelas med stöd av 49 § med vite eller hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliga bekostnad.

51 § *Brådskanke åtgärder*

Om det behövs av djurskyddsskäl, får tillsynsmyndighet med avvikelse från 48 och 49 §§ vidta omedelbara åtgärder för att trygga djurs välbefinnande. I detta syfte kan djuren ges skötsel, foder eller annat som är nödvändigt för deras välbefinnande. Djur kan även flyttas för vård på annan plats eller, om detta inte är möjligt eller ändamålsenligt, avlivas, sändas till slakt eller säljas till gängse pris. Om det är möjligt skall åtgärder enligt detta moment vidtas i samråd med en veterinär.

Om någon annan tillsynsmyndighet än landskapsstyrelsen vidtagit åtgärder enligt 1 mom. skall landskapsstyrelsen underrättas om åtgärderna.

52 § *Hörande*

Innan beslut enligt 49 eller 50 § fattas skall djurägaren eller -innehavaren beredas möjlighet att yttra sig. Innan åtgärder enligt 51 § vidtas skall djurägaren eller -innehavaren beredas möjlighet att yttra sig endast om denne kan anträffas omedelbart. Djurägaren eller -innehavaren skall underrättas om beslutet.

53 § *Omhändertagande och förstöring*

Tillsynsmyndighet har rätt att omhänderta redskap, anordningar och ämnen som avses i 13 §. Innan beslut om omhändertagande fattas skall redskapets, anordningens eller ämnets ägare eller innehavare beredas möjlighet att yttra sig. Ägaren eller innehavaren skall underrättas om beslutet.

Om någon annan tillsynsmyndighet än polisen har verkställt ett omhändertagande enligt 1 mom. skall de föremål som omhändertagits omedelbart lämnas till polisen.

En anställningsberättigad tjänsteman får bevisligen förstöra eller låta förstöra redskap, anordningar och ämnen enligt 13 § som tas i beslag, om det är sannolikt att dessa skulle komma att dömas förverkade till staten och saknar betydande värde.

54 §

Undersökningar

För tillsynen över att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den efterlevs får landskapsstyrelsen förordna veterinärer att utföra undersökningar i sådana djurhållningsenheter där djur hålls för idkande av näring, i djurtransporter samt i slakterier och på slaktplatser. Samma rätt har landskapsstyrelsen när det gäller fullgörandet av ett internationellt avtal som är förpliktande för Åland eller då Europeiska gemenskapens rättsordning förutsätter detta.

Den som utför undersökningen har rätt att få tillträde till de utrymmen där djur hålls samt till de förråd och andra utrymmen som hänför sig till djurhållningen. Djurhållningsenhetens ägare eller innehavare samt slakteriets eller slaktplatsens ägare eller innehavare är skyldig att bistå den som utför undersökningen samt att, vid behov skriftligen, lämna de uppgifter som begärs för undersökningen.

Vad som bestäms i 2 mom. gäller också för utländska inspektörer då ett internationellt avtal som är förpliktande för Åland eller Europeiska gemenskapens rättsordning förutsätter detta.

55 §

Utförande av inspektioner och undersökningar

Inspektioner och undersökningar enligt denna lag skall om möjligt utföras så att de inte medför olägenheter för djuren, djurhållningsenhetens ägare eller innehavare, djurtransporten eller djurhållningsenhetens verksamhet.

56 §

Handräkning

Polisen skall vid behov ge andra tillsynsmyndigheter samt veterinärer och inspektörer som utför undersökningar med stöd av 54 § handräkning vid tillsynen över att denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den efterlevs.

57 §

Tystnadsplikt

Den som vid tillsynen över att denna lag eller med stöd av den utfärdade bestämmelser efterlevs eller vid utförandet av en undersökning

enligt 54 § har fått kännedom om en enskild persons eller ett företags ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemlighet eller om en enskild persons personliga omständigheter får inte utan samtycke av den som saken gäller röja dessa uppgifter för utomstående eller utnyttja dem till egen eller annans fördel.

Oavsett vad som stadgas i 1 mom. får dock upplysningar och dokument lämnas till

1) tillsynsmyndigheterna för utförande av uppgifter enligt denna lag,

2) åklagar-, polis- eller tullmyndigheterna för utredande av brott,

3) en myndighet som behandlar en ändringsansökan i ett ärende enligt denna lag eller

4) utländska organ och inspektörer som förutsetts av ett internationellt avtal som är förpliktande för landskapet eller av Europeiska gemenskapens rättsordning, då avtalet eller rättsordningen förutsätter detta.

7 kap.

Ansvarsbestämmelser

58 §

Djurskyddsförseelse

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet

1) inför till landskapet, tillverkar, säljer eller överläter sådana redskap, anordningar eller ämnen som har förbjudits i enlighet med 13 §,

2) bryter mot förbud som avses i 8 § 3 mom., 14 § 1 mom., 17, 20 eller 21 § eller förbud som utfärdats med stöd av nämnda bestämmelser,

3) utan erforderligt tillstånd eller i strid med villkor som är förenat med sådant tillstånd idkar verksamhet som avses i 38, 39 eller 41 §, 4) inte iakttar den anmälningsplikt som föreskrivs i 33, 34 eller 35 § eller

5) försummar skyldighet som föreskrivs i eller med stöd av 4 §, 14 § 2 mom., 15, 17, 18, 37 eller 40 §

skall för *djurskyddsförseelse* dömas till böter, om det inte i någon annan lag föreskrivs ett strängare straff för gärningen.

59 §

Djurplågeri

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet

1) handlar i strid med 3, 5–7, 9–12, 23–25, 29, 31 eller 32 § eller bestämmelser som utfärdats med stöd av dem,

2) använder sådana redskap, anordningar eller ämnen som har förbjudits i enlighet med 13 § eller

3) gör eller låter göra operativt ingrepp som är förbjudet i enlighet med 8 §

skall för *djurplågeri* dömas till böter eller

fängelse i högst två år, om det inte i någon annan lag föreskrivs ett strängare straff för gärningen.

60 §

Djurhållningsförbud

Den som döms för djurplågeri kan samtidigt dömas att förverka sin rätt att hålla djur. Djurhållningsförbud kan också meddelas personer som av skäl som avses i 3 kap. 3 § strafflagen inte ådöms något straff. Djurhållningsförbud kan meddelas för viss tid eller så att det blir bestående och det kan gälla hållande av vissa arter eller djurhållning i allmänhet.

Djurhållningsförbud skall verkställas omedelbart även om ändring söks.

Om någon har meddelats djurhållningsförbud skall domstolen underrätta landskapsstyrelsen om detta.

61 §

Brott mot tystnadsplikt

Den som bryter mot den tystnadsplikt som föreskrivs i 57 § skall för *brott mot tystnadsplikt enligt djurskyddslagen för landskapet Åland* dömas till böter eller fängelse i högst ett år, om inte strängare straff för gärningen bestäms någon annanstans.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för brott som avses i 1 mom. om inte målsäganden anmält brottet till åtal.

62 §

Förverkandepåföljd

Redskap, anordningar och ämnen som i strid med 13 § har införts till landskapet, tillverkats, sålts, överlåtits eller använts skall dömas förverkade till staten till den del förverkandepåföljden behövs för att trygga djurens hälsa eller välbefinnande eller för att förebygga brott mot djur.

Om redskap, anordningar eller ämnen som avses i 1 mom. inte kan dömas förverkade till följd av att de har gömmts eller förstörts för att undvika förverkandepåföljd, kan i stället deras värde helt eller delvis dömas förverkat till staten. Vidare skall iaktas vad som i strafflagen bestäms om förverkande av den ekonomiska fördel som ett brott berett.

8 kap.

Särskilda bestämmelser

63 §

Ändringssökande

Beslut som landskapsstyrelsen fattat med

stöd av denna lag får överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Beslut som polisen fattat med stöd av denna lag får överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol.

Om sökande av ändring i beslut som Ålands hälso- och sjukvård fattat gäller vad som bestäms i landskapslagen om hälso- och sjukvården (60/93).

Besvär över beslut som fattats med stöd av denna lag skall behandlas i brådsökande ordning.

I beslut som fattats med stöd av 49–51 eller 53 § får föreskrivas att beslutet skall iaktas trots att ändring söks, såvida inte besvärmyndigheten bestämmer något annat.

64 §

Kostnader

Djurägaren eller -innehavaren skall betala de kostnader som föranleds av åtgärder enligt 49 och 51 §§. Om åtgärder som vidtagits enligt nämnda paragrafer har inbringat någon inkomst skall kostnaderna avdras från den erhållna inkomsten och återstoden betalas till djurägaren eller -innehavaren.

Kostnader som föranleds av åtgärder enligt 51 § kan av särskilda skäl i första hand betalas av landskapet. Djurägaren eller -innehavaren ansvarar dock för den slutliga betalningen av kostnaderna enligt 1 mom.

Kostnader som avses i denna paragraf får indrivnas utan dom eller beslut i den ordning som bestäms om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg. Om kostnaderna inte kan indrivnas ersätts de av landskapets medel.

65 §

Ersättning

I landskapsförordning kan föreskrivas om ersättning för inspektion av djur och transport medel i samband med djurtransport.

66 §

Närmare bestämmelser

Närmare bestämmelser om tillämpningen och verkställigheten av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

67 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 november 1998. Genom denna lag upphävs, såvitt gäller tillämpningen i landskapet Åland, djurskyddslagen den 27 januari 1971 (FFS 91/1971) och förordningen den 10 maj 1968 om kringfö-

ringshandel med husdjur (FFS 280/1968) samt de ändringar i dessa författningar som tillkommit före den 1 januari 1993. Hänvisningar i andra lagar till den upphävda djurskyddslagen gäller denna lag efter att den har trätt i kraft.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

68 §

Övergångsbestämmelser

Den som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i 33, 34 eller 35 § skall

inom ett år från ikraftträdandet anmäla verksamheten till landskapsstyrelsen.

Den som när denna lag träder i kraft bedriver verksamhet som avses i 39 § 1 mom. skall inom sex månader från ikraftträdandet ansöka om landskapsstyrelsens tillstånd för verksamheten.

Ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft behandlas enligt de bestämmelser som gäller före lagens ikraftträdande.

Mariehamn den 29 september 1998.

ROGER JANSSON
lantråd

Gun Carlson
föredragande ledamot